

Bài 10
GIỮ GÌN VÀ PHÁT HUY TRUYỀN THỐNG TỐT ĐẸP
CỦA GIA ĐÌNH, DÒNG HỌ

I – CÂU HỎI VÀ BÀI TẬP

1. Em hiểu thế nào là giữ gìn và phát huy truyền thống tốt đẹp của gia đình, dòng họ ?

.....
.....
.....

2. Em hãy kể một số biểu hiện về việc giữ gìn và phát huy truyền thống tốt đẹp của gia đình, dòng họ trong cuộc sống mà em biết.

.....
.....
.....

3. Theo em, vì sao chúng ta phải giữ gìn và phát huy truyền thống tốt đẹp của gia đình, dòng họ ?

.....
.....
.....

4. Để phát huy truyền thống tốt đẹp của gia đình, dòng họ, mỗi người phải làm gì ?

.....
.....
.....

5. Hành vi nào dưới đây thể hiện sự giữ gìn và phát huy truyền thống tốt đẹp của gia đình, dòng họ ?

- A. Tâm cho rằng gia đình, dòng họ mình không có truyền thống tốt đẹp nào.
 - B. Lan rất thích nghe cha mẹ kể về truyền thống gia đình, dòng họ mình.
 - C. Bình chê nghề làm đồ gốm truyền thống của gia đình là nghề lao động vất vả, tầm thường.
 - D. Tuấn cho rằng dòng họ là những gì xa vời, không cần quan tâm lắm.
6. Em đồng ý với ý kiến nào dưới đây ?
- A. Truyền thống gia đình là những gì đã lạc hậu, cần phải xoá bỏ.
 - B. Gia đình, dòng họ nghèo thì không có gì đáng tự hào.
 - C. Chỉ những dòng họ nổi tiếng mới có những truyền thống tốt đẹp.
 - D. Gia đình, dòng họ nào cũng có truyền thống tốt đẹp cần phát huy.

7. Quê của Trang rất nghèo. Trong dòng họ của Trang chưa có ai đỗ đạt cao và làm chức vụ gì quan trọng. Trang thường mặc cảm, tự ti mỗi khi các bạn trong lớp kể về quê hương, dòng họ mình. Trang không bao giờ giới thiệu quê hương, dòng họ của mình với bạn bè.

Câu hỏi :

- 1/ Em có đồng tình với suy nghĩ và việc làm của Trang không ? Vì sao ?
- 2/ Em sẽ góp ý cho Trang như thế nào ?

8. An rất tự hào về nghề làm lồng chim truyền thống của gia đình mình. An thường kể với các bạn rằng làm được chiếc lồng chim đòi hỏi nhiều công đoạn rất công phu và sự khéo léo của đôi tay, rằng mỗi chiếc lồng chim là một công trình nghệ thuật với những hình dáng, đường nét chạm trổ tinh vi đẹp mắt. An còn nói cụ của An là "nghệ nhân làm lồng chim" đã để lại cho con cháu nghề gia truyền lí thú này. Nghe kể, một số bạn tỏ vẻ coi thường nói : Nghề làm lồng chim thì có gì cao siêu mà tự hào ; phải học giỏi, đỗ đạt cao hay phát minh ra cái gì đó thì mới đáng kể chứ !

Câu hỏi :

- 1/ Theo em, An là người như thế nào ?
- 2/ Em có tán thành suy nghĩ của một số bạn không ? Vì sao ?

9. Hãy nêu suy nghĩ của em về hiện tượng có sự ganh đua giữa các dòng họ trong làng xã, làm ảnh hưởng đến tình đoàn kết giữa các dòng họ, cản trở việc học tập những truyền thống tốt đẹp của các dòng họ khác.

10. Em hãy tự nhận xét việc giữ gìn và phát huy truyền thống tốt đẹp của gia đình, dòng họ ở bản thân và nêu dự kiến những việc em sẽ làm trong thời gian tới và trong tương lai.

.....

.....

.....

.....

.....

11. Hãy viết một đoạn văn ngắn nói về truyền thống tốt đẹp của gia đình, dòng họ của em theo gợi ý :

- Gia đình, dòng họ có ảnh hưởng đối với em như thế nào ?
- Em tự hào điều gì về truyền thống của gia đình, dòng họ mình ?
- Em dự định sẽ làm gì để phát huy truyền thống tốt đẹp của gia đình, dòng họ ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

II – TRUYỆN ĐỌC

Một dòng họ hiếu học, giữ gìn an ninh trật tự địa phương

Chi Nhì dòng họ Nguyễn ở thôn Tống Xá, xã Thanh Quang, huyện Nam Sách đã có 11 đời, hiện có 6 thế hệ sinh sống trong 160 hộ gia đình với 540 nhân khẩu. Các gia đình trong chi Nhì dòng họ Nguyễn đã có truyền thống xây dựng dòng họ

đoàn kết, gắn bó yêu thương, nhất là việc tuyên truyền, giáo dục, bảo ban con cháu giữ gìn và phát huy truyền thống tốt đẹp của gia phong, xây dựng dòng họ "trong ấm, ngoài êm", góp phần xây dựng địa phương văn minh giàu đẹp. Hàng năm tỉ lệ các cháu trong chi Nhì đạt học sinh giỏi các cấp và thi đỗ đại học, cao đẳng ngày càng cao. Hiện toàn chi có 163 người đỗ đạt có học vị cao gồm 9 thạc sĩ ; 116 bác sĩ, kĩ sư, cử nhân đại học ; 16 cử nhân cao đẳng và 22 sinh viên đang học đại học, có 3 sinh viên đang du học tại Vương quốc Anh, Mỹ và Nhật Bản. Nhiều người trưởng thành và giữ các chức vụ quan trọng trong xã hội.

Gia đình anh Nguyễn Văn Lưu là một tấm gương sáng trong vượt khó vươn lên thành đạt. Thuở hàn vi, gia đình anh cũng rất nghèo nhưng với ý chí và nghị lực của bản thân, phát huy truyền thống của cha ông, anh đã trở thành một doanh nhân thành đạt. Hiện nay, anh là Tổng Giám đốc Công ty Gốm Chu Đậu, chuyên sản xuất các loại gốm sứ, thủ công mỹ nghệ, tạo việc làm cho hàng trăm lao động, mỗi năm đóng góp cho Nhà nước hàng chục tỉ đồng tiền thuế. Ngoài phát triển kinh tế, anh luôn chăm lo nuôi dạy con cái học hành thành đạt. Người con trai đầu Nguyễn Đăng Chuyên đã tốt nghiệp hai trường đại học, hiện đang công tác tại Tổng Công ty Thương mại Hà Nội, người con trai thứ hai Nguyễn Hải Đăng cũng tốt nghiệp hai trường đại học.

Để kịp thời giáo dục và động viên con cháu, chi Nhì đã thành lập quỹ khuyến học và đề ra quy chế hoạt động. Đến nay quỹ khuyến học của chi đã huy động được 88 triệu đồng, nhằm động viên, khích lệ các cháu có thành tích cao trong học tập. Trong 9 năm qua, chi Nhì đã trao thưởng cho hơn 420 cháu có thành tích cao trong học tập với số tiền là 44 triệu đồng. Ngoài ra còn hỗ trợ tiền sách vở học tập cho 10 cháu có hoàn cảnh khó khăn với số tiền 4 triệu đồng, cho 1 cháu vay học đại học với số tiền gần 5 triệu đồng. Để giáo dục con cháu, chi Nhì đã làm đôi lục bình cỡ lớn ghi danh những người đỗ đạt có học vị cao đặt tại nhà thờ tổ, để ngày ngày con cháu ghi nhớ. Chi cũng lập hai quyển sổ để theo dõi việc thực hiện quy ước, quyển sổ thứ nhất được coi là sổ vàng truyền thống để ghi tên những người có công lao xây dựng quê hương, đất nước, những người học hành giỏi giang, đỗ đạt, công tác tiến bộ ; quyển sổ thứ hai ghi tên những người lầm lỗi, đạo đức kém, vi phạm pháp luật. Hàng năm, vào ngày thanh minh, ngày giỗ hoặc đầu xuân năm mới, những người được ghi trong sổ vàng truyền thống sẽ được tuyên dương trước chi họ ; những người vi phạm pháp luật, mắc lầm lỗi phải công khai kiểm điểm và hứa sửa chữa để tiến bộ.

(Theo Ngọc Oanh – Thu Hằng, CAND Online)

Câu hỏi :

- 1/ Truyền thống tốt đẹp của dòng họ trong truyện trên đã được phát huy như thế nào ?
- 2/ Hãy nêu cảm nghĩ của em qua tấm gương của dòng họ đó.